

XAVIER BONILLO HOYOS

**EDICIÓ CRÍTICA I ESTUDI
DELS LLIBRES I, II, IX I X DEL
LLIBRE DE MERAVELLES
DE
RAMON LLULL**

TESI PER OPTAR AL TÍTOL DE DOCTOR EN FILOGIA CATALANA
DIRIGIDA PER LA DRA. LOLA BADIA I PÀMIES

PROGRAMA DE DOCTORAT
LITERATURA CATALANA. PROPOSTES TEÒRIQUES I PRÀCTICA.
DEL SEGLE XIII AL XX.
BIENNI 2001-2003

DEPARTAMENT DE FILOGIA CATALANA
UNIVERSITAT DE BARCELONA
2006

*Als meus amics i a la meva família,
Carmen, Valentí i Daniel.*

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	1
2. EDICIÓ CRÍTICA DELS LLIBRES I, II, IX I X DEL <i>LLIBRE DE MERAVELLES</i>	
2. 1 Descripció dels manuscrits catalans	
2. 1. 1 Manuscrits medievals	3
2. 1. 2 Manuscrits moderns	11
2. 2 <i>Recensio</i>	16
2. 2. 1 Errors de tota la tradició (arquetip comú)	17
2. 2. 2 Errors d' α	18
2. 2. 3 Errors de β	20
2. 2. 4 Relacions entre els manuscrits d' α	
2. 2. 4. 1 Errors conjuntius d' <i>AV</i>	23
2. 2. 4. 2 Errors conjuntius d' <i>AB</i>	25
2. 2. 4. 3 Errors conjuntius d' <i>AP</i>	26
2. 2. 5 Relacions entre els manuscrits de β	
2. 2. 5. 1 Errors conjuntius d' <i>LM</i>	27
2. 2. 5. 2 Errors conjuntius d' <i>MSA₁FNPR</i>	28
2. 2. 5. 3 Errors conjuntius d' <i>MA₁FNPR</i>	29
2. 2. 5. 4 Errors conjuntius d' <i>FPR</i>	30
2. 2. 6. Lliçons equipol·lents	
2. 2. 6. 1 Lliçons equipol·lents α/β	31
2. 2. 6. 2 Lliçons equipol·lents d' <i>AB</i>	37
2. 2. 6. 3 Lliçons equipol·lents de <i>BC</i>	38
2. 2. 6. 4 Lliçons equipol·lents d' <i>AP</i>	40
2. 2. 6. 5 Lliçons equipol·lents d' <i>MSA₁FNPR</i>	41
2. 2. 6. 6 Lliçons equipol·lents d' <i>MA₁FNPR</i>	43
2. 2. 6. 7 Lliçons equipol·lents d' <i>A₁FNPR</i>	44
2. 2. 7 Indicis de contaminacions: <i>B</i> , <i>C</i> i <i>N</i>	45
2. 2. 8 El problema dels col·lofons d' <i>F</i> i de <i>P</i>	49
2. 3 Conclusions de la <i>recensio</i> i establiment de l' <i>stemma codicum</i>	51
2. 4 <i>Ratio editandi</i>	54
2. 5 Criteris d'edició	57
2. 6 Justificació de les esmenes efectuades al manuscrit base (<i>L</i>)	58
2. 7 Recapitulació dels errors	72
2. 8 Edició crítica dels llibres I, II, IX i X del <i>Llibre de meravelles</i>	
Taula	73
Del prolech	77
[I] De la primera part	
[1] Si es Deu	78
[2] Que es Deu	83
[3] De la unitat de Deu	88
[4] De la trinitat	91
[5] On es Deus	98
[6] De la creació del mon	101
[7] De la encarnació	105
[8] De la sancta passió	114
[9] De peccat original	119

[10] De nostra dona sancta Maria	122
[11] Dels profetes	125
[12] Dels apostols	129
[II] Comença lo segon libre, qui es dels angels	
[Proleg]	135
[13] Si angel es o no es alguna cosa	136
[14] Que es angel	138
[15] De enteniment d'angel	141
[16] De paraula d'angel	143
[IX] Comença lo .ix. libre qui es de paraýs et en primer	
[116] De la gloria dels angels	145
[117] De la gloria que la anima d'ome ha en paraýs	148
[118] De la gloria que lo cors del home haurá	145
[IX] Comença lo .x. libre qui es de infern et primerament	
[119] De la pena dels diables	155
[120] De la pena que les animes han en infern	158
[121] De la pena que lo cors humá haurá en infern	161
[IX Epíleg]	
[122] De la fi del llibre	166
[123] Del segon Felix	168
2. 9 Làmines dels manuscrits catalans del <i>Llibre de meravelles</i>	
2. 9. 1 <i>A</i>	169
2. 9. 2 <i>B</i>	174
2. 9. 3 <i>C</i>	180
2. 9. 4 <i>L</i>	186
2. 9. 5 <i>M</i>	193
2. 9. 6 <i>S</i>	196
2. 9. 7 <i>V</i>	202
2. 9. 8 <i>F</i>	208
2. 9. 9 <i>N</i>	211
2. 9. 10 <i>P</i>	214
2. 9. 11 <i>R</i>	218
2. 9. 12 <i>T</i>	220
2. 9. 13 Il·lustracions de <i>C</i>	224
3. DOCTRINA DELS LLIBRES I, II, IX I X DEL <i>LLIBRE DE MERAVELLES</i>	
3. 1 Estructures artístiques dels llibres I, II, IX i X	
3. 1. 1 Introducció	248
3. 1. 2 Figura A	255
3. 1. 3 Figura T	267
3. 1. 4 Figura S	271
3. 1. 5 La figura elemental	278
3. 1. 6 Algunes estructures correlatives	282
3. 2 Doctrina dels llibres I, II, IX i X del <i>Llibre de meravelles</i>	
3. 2. 1 Anàlisi dels continguts doctrinals	
3. 2. 1. 1 Pròleg	290
3. 2. 1. 2 Si és Déu	293
3. 2. 1. 3 Què és Déu	302
3. 2. 1. 4 De la unitat de Deu	308
3. 2. 1. 5 De la trinitat	311

3. 2. 1. 6 On és Déu	322
3. 2. 1. 7 De la creació del món	323
3. 2. 1. 8 De l'encarnació del Fill de Déu	325
3. 2. 1. 9 De la santa passió	331
3. 2. 1. 10 De pecat original	334
3. 2. 1. 11 De nostra dona santa Maria	337
3. 2. 1. 12 Dels profetes	339
3. 2. 1. 13 Dels apòstols	341
3. 2. 1. 14 Si àngel és o no és alguna cosa	345
3. 2. 1. 15 Què és àngel	352
3. 2. 1. 16 D'enteniment d'àngel	357
3. 2. 1. 17 De paraula d'àngel	358
3. 2. 1. 18 De la glòria dels àngels	360
3. 2. 1. 19 De la glòria que l'ànima d'home ha en paradís	367
3. 2. 1. 20 De la glòria que el cos de l'home haurà en paradís	371
3. 2. 1. 21 De la pena dels diables	376
3. 2. 1. 22 De la pena que les ànimes han en infern	381
3. 2. 1. 23 De la pena que el cos d'home haurà en infern	382
3. 3 Recapitulació i conclusions	
3. 3. 1 Teologia i Art	384
3. 3. 2 La possibilitat del coneixement de Déu	387
3. 3. 3 L'Art com a metodologia congnotiva	389
3. 3. 4 Analogia i semblança	392
3. 3. 5 Aristotelisme	397
3. 3. 6 L'averrroisme llatí	400
3. 3. 7 Enciclopedisme	402
3. 3. 8 La reconstrucció intel·lectual de l'altre món	416
3. 3. 9 Conclusions	426
3. 4 L'expressió literària dels llibres I, II, IX i X del <i>Llibre de meravelles</i>	
3. 4. 1 El concepte de meravella	430
3. 4. 2 Estructura dels llibres I, II, IX i X del <i>Llibre de meravelles</i>	
3. 4. 2. 1 Introducció	443
3. 4. 2. 2 Estudi del pròleg i de l'epíleg	449
3. 4. 2. 3 Llibre primer	457
3. 4. 2. 4 Llibre segon	471
3. 4. 2. 5 Llibres novè i desè	472
3. 4. 3 El narrador del <i>Llibre de meravelles</i>	479
3. 4. 4 El diàleg al <i>Llibre de meravelles</i>	486
3. 4. 5 El procés d'aprenentatge	496
3. 5 Exemples dels llibres I, II, IX i X del <i>Llibre de meravelles</i>	
3. 5. 1 Introducció	503
3. 5. 2 Anàlisi individual dels exemples	512
3. 5. 3 Recapitulació	631
4. BIBLIOGRAFIA CITADA I ABREVIATURES	639
5. TRANSCRIPCIÓ DEL MANUSCRIT VAT. LAT. 9443	660